

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران؛ میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میرزی، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ •
نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ •
تلفن امور مشترک‌کین: ۸۸۹۰۳۶۱۱۹ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز •
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترق

سه‌شنبه ۱ آبان ۱۴۰۳ • ۱۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶ • ۲۲ اکتبر ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۵۵ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۱:۴۹ • اذان مغرب ۱۷:۲۸ • اذان صبح فردا ۴:۵۴ • طلوع آفتاب ۶:۱۸

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

بیدارباش برای فرهنگ و رسانه

قادرباستانی

در آورد و باید به‌طور جدی دانست که این روند نیازمند شناخت ریشه‌ای و اصلاح امور و البته اقدامات سلبی و ایجابی هم‌زمان از سوی ما در روابط با اروپا از یک سو و امارات از سوی دیگر است. آنچه مسلم است، مجموعه حوادث و رویدادهای یک سال اخیر در منطقه خاورمیانه و محور مقاومت، نشان داده که رسانه‌های دولتی و تحلیلمان سفارشی، چنان فضای وهم‌آلود و خلاف واقعیتی روی زمین برای تصمیم‌گیران و نیز بدنه اجتماعی اقلیت ترسیم کرده‌اند که با هر پیشرفت دشمن شگفت‌زده می‌شوند و طرفه آنکه این رسانه‌ها نمی‌خواهند روند و روال خطای خود را تصحیح کنند و باز در خیال خود به توجیه و توضیح مضاعف روی می‌آورند.

آنهايي که در کار دیپلماسی بوده‌اند، می‌دانند که فرهنگ و رسانه در روابط بین‌الملل از چه اهمیتی برخوردار است؛ اگرچه صبر و حوصله می‌خواهد و تدریج‌الحصول است، اما ماندگاری بالا دارد. در تحلیل همین امتیاز بزرگ اتحادیه اروپا به امارات، نگاهی به همکاری‌های فرهنگی ۱۰ سال اخیر نشان‌دهنده همین سیاست نرم است و نتیجه آن میوه‌ای بود که توسط شورای همکاری چپیده شد. اخیرا گزراشی می‌خواندم از فرصت‌های ساخت و توسعه صنایع فرهنگی و خلاق در شورای همکاری کشورهای عرب خلیج فارس، با تمرکز بر همکاری میان این شورا و اتحادیه اروپا که بیانگر یک برنامه بلندمدت برای توسعه مشارکت در راستای رشد، رقابت‌پذیری، نوآوری و جامعه مدنی بود. اتحادیه اروپا و شورای همکاری خلیج فارس در اولویت‌ها برای فرصت‌های مشترک همکاری در صنایع فرهنگی کشورهای بحرین، کویت، عمان و عربستان سعودی، برنامه‌ریزی درخور

منطقه در تب‌وتاب آتش است و آستانه اخبار فوری چنان بالا رفته که بیابنه مهم و عجیب شورای همکاری خلیج فارس با اتحادیه اروپا، آن چنان که باید مورد توجه قرار نگرفت و همان واکنش همیشگی شعاری و رج‌زخوانی را در رسانه‌های جریان اصلی شاهد بودیم؛ درحالی‌که نیاز به ریشه‌یابی دارد و توجه به اینکه چرا به چنین شرایطی رسیدیم و کاستی‌ها و خلل امور کجا بوده است؟ در بسترسازی فرهنگی و سیاست رسانه‌ای و اقناع افکار عمومی، چه کوتاهی‌هایی داشتیم و شاهد این وضعیت بی‌خیالی و بی‌محلی موجود در میان مردم هستیم که رقباً را حریص به هر برخورد و کنشی در برابر نظام کرده است.

طبیعی است که بیابنه مشترک پایدی با اتحادیه اروپا، بیش از آنکه ناشی از یک دستور کار قبلی باشد، ماحصل یک پخت‌و‌پز فرصت‌طلبانه از سوی امارات با شناخت از شرایط میان ایران و اروپا و احتمالا تلاش ساعات آخری و بار دیگر چیره‌شدن جریان ضد ایرانی در داخل اتحادیه اروپا بوده است. اروپا به خوبی می‌داند استفاده از لفظ اشغال، چه بار حقوقی‌ای داشته و چه تغییر بزرگی به نفع امارات و بر ضد ایران است. صرف‌نظر از اینکه این بیابنه یک مداخله آشکار در موضوع سرزمینی ایران است، از منظر فرهنگی و رسانه‌ای نیز شایان توجه است.

هرچند در حال حاضر اتحادیه اروپا و شورای همکاری خلیج فارس، هیچ‌کدام در شرایط قوت خود نیستند، اما تغییر موضع اروپا از ناظر فعال قبلی به طرفیت امارات در این مناقشه و صدور حکم نهایی به نفع ابوظهبی، یک پرده دیگر از ضعف کنشگری ما را به نمایش

یادداشت

حمایت اساتید از دو روزنامه‌نگار

تحسین و غبطه

الهه خسروی بگانه

رو‌زنامه‌نگاری را از کسائی ی‌اد گرفتیم که در طول عمر کاری خود، روزهای عیبی را به چشم دیده بودند؛ روزهایی که گاهی فقط وصفش را در تاریخ خوانده بودیم. آنها اختناق پهلوی را دیده بودند، شاهد روزهای انقلاب بودند و بعدها راوی آنچه بر این سرزمین گذشته بود.

آن دوره روزنامه‌نگارانی پرورش داد جان‌سخت، حرفه‌ای، صدیق و مؤظف و متعدّد به رسالت روزنامه‌نگاری. کسان‌ی که حالا اس‌تاد نام شده بودند؛ سخت‌گیر و کارکشته. به هرکسی روی خوش نشان نمی‌دادند و هر خبری را خ‌بر نمی‌دانستند. تأیید آنها وقتی مطلب خوبی می‌نوشتی یا از اتفاقی خبری تازه پیدا می‌کردی، آرزوی ما بود. اگر اتفاق می‌افتاد و می‌توانستیم از پس آن استاندارد بالای روزنامه‌نگاری با اس‌تادان کارکشته‌اش بریابیم، یک افتخار ب‌مدالی بود که بر سینه روزنامه‌نگاری‌کردن‌مان می‌آویختیم.

دیروز چندین نفر از اس‌تادان مطبوعات از قوه قضائیه درخواست کردند حکم الهه و نیلوفر لغو شود. اسم‌ها را خواندم و از دیدن هرکدام موجی از تحسین و غبطه قلم را فراگرفت. آنها بهتر از هرکس دیگری می‌دانند که این دو روزنامه‌نگار به بهترین نحو ممکن رسالت خبرنگاری خود را انجام داده‌اند. برای همین آمده‌اند و پشت کارشان ایستاده‌اند. نسلی بزرگ از دورانی عجیب. آنها اس‌تادان نیلوفر و الهه هستند و این درخواست به‌منزله بالاترین نمره و البته گواه است بر اینکه این دو فقط «روزنامه‌نگاری» کرده‌اند. این تأیید و درخواست در تاریخ روزنامه‌نگاری ما تا همیشه ثبت خواهد شد.

مردم لبنان در چادرها ساکن شده‌اند. به گزارش خبرنگار «شرق» از بیروت این شرایط سبب نشده تا آنها از دل‌مشغولی‌های روزانه خود دست بردارند. برخی از آنان بی‌تفاوت به غبار و دود ناشی از انفجارها دنبال عادات قدیمی خود هستند. عکس: حسین دهباشی، خبرنگار اعزامی «شرق» به لبنان

دغدغه‌های طبیعیانه

وقتی خردی

در کار نباشد

عبدالرضا ناصر مقدسی

متخصص مغز و اعصاب

آیا همه دوره‌های تاریخی مثل دوره ما بوده‌اند؟ آیا در همه دوره‌ها انسان‌ها به این راحتی کشته می‌شدند؟ من به طور دقیق پاسخ این پرسش‌ها را نمی‌دانم ولی فکر نمی‌کنم سرشت بشری چندان تغییر کرده باشد. انسان‌ها برای پیشبرد منافع خود همواره به‌راحتی آدم کشته‌اند و می‌کشند. زمانی از نیزه و شمشیر استفاده می‌کردند و حالا از سلاح‌های کشتار جمعی که می‌تواند در لحظه‌ای حجم زیادی از انسان‌ها را بکشد و نابود کند. موضوعی که چندان قابل درک نیست مگر آنکه خردی در کار نباشد. اینکه انسان‌ها به این راحتی کشته می‌شوند ناشی از بی‌خردی است. انگار تاریخ انسان تاریخ بی‌خردی است. همین موضوع سبب می‌شود از خود بی‌پرسیم آیا انسان در طول تاریخ خود دستاوردهای اخلاقی داشته است؟ اصلا اخلاق یعنی چه؟ و چرا وقتی پای منافع در میان باشد به‌راحتی فراموش می‌شود؟ این سؤال بزرگی است که این روزها بیش از هر چیزی ذهن من را به خود مشغول کرده است. آنچه می‌بینم شگفت‌انگیز

است. رژیم اسرائیل به‌راحتی انسان‌ها را قلع و قمع می‌کند و کشورهایی که از لحاظ تاریخی سیر رسیدن به موضوعات اخلاقی را طی کرده و سازمان‌های مربوطه را ایجاد کرده‌اند چه از لحاظ مالی، چه نظمی و چه معنوی تمام‌قد از اسرائیل و شخصی چون نتانیاهو دفاع می‌کنند. اینکه به‌راحتی از کشته‌شدن این همه انسان گذشته و حتی آن را تأیید می‌کنند شگفت‌انگیز است. در عین حال هیچ صدای مستقلی هم وجود ندارد. صدایی که در قدرت بوده، بتواند تأثیرگذار باشد و علی‌رغم این خصلت‌ها راهمی مستقل را طی کرده و فقط جان انسان‌ها برای او مهم باشد. کسی که در قدرت نیست تضاد منافع ندارد. می‌تواند در مورد خیلی چیزها به‌راحتی و بدون آنکه برای او خطری داشته باشد یا منافع او را تهدید کند اظهارنظر کند. اما وقتی در قدرت قرار می‌گیریم وقتی که منافع بسیاری داریم اینکه توانیم از همه اینها گذشته و از یک‌سری اصول خردورزانه تبعیت کنیم از اهمیت بسیاری برخوردار است. اما اصلا چنین چیزی وجود ندارد. برعکس همه بر طبل جنگ می‌کوبند و صرفا بر اساس منافع خود عمل می‌کنند. اینکه راه‌حل چیست می‌تواند پیچیده و بسیار سخت باشد. در عین حال می‌تواند نشان‌دهنده راه اشتباهی باشد که بشر تاکنون طی کرده و نتیجه این شده که کشوری در میانه منطقه پرتضاد خاورمیانه توسط یک‌سری از کشورهای که از این منطقه فاصله داشته اما منافع بسیاری در آن دارند به وجود آمده و حالا از هر عمل او حمایت و از تمام اعمال غیرانسانی آن دفاع کنند و در نهایت این صحنه شگفت‌انگیز را به وجود بیاورند. مهم است که اندیشمندان و فیلسوفان خاصوش نمانند و در این باب بنویسند و حرف بزنند. برخلاف تصور، این حرف‌ها و موضع‌گیری‌ها بسیار مهم و تأثیرگذار خواهد بود. خیلی وقت‌ها می‌ترسیم که برخلاف جریان عمومی نظری بدهیم. اما همین‌جاست که تفاوت انسان‌های خردمند با کسان‌ی که فقط براساس منافع خود عمل می‌کنند آشکار می‌شود.

خبرخوانی

باز هم سرویس

دانش‌آموزان

دیروز باز هم خبری درباره تصادف سرویس دانش‌آموزان و صدمه‌دیدن ۹ نفر ازجمله شش دانش‌آموز منتشر شد. ساعت ۶:۲۲ صبح روز دوشنبه، ۳۰ مهرماه، یک سواری پراید و وانت‌پیکان در خیابان مدرس شهر راین در محل ورودی شهر با وانت تویوتا برخورد کرد. در این تصادف ۹ نفر به صورت سطحی مصدوم شدند و به منظور ارزیابی و بررسی بیشتر، پنج دانش‌آموز به بیمارستان شهید باهنر شهر کرمان انتقال یافتند. این دانش‌آموزان دختر در بازه سنی ۱۲ تا ۱۶ سال هستند. همچنین کودکی حدوداً پنج‌ساله نیز همراه راننده پراید بوده است. نکته مهم در این تصادف، آسیب‌دیدن شش دانش‌آموز است. این دانش‌آموزان سوار پراید بودند که نشان از ناامنی شرایط این سرویس دارد.

دیروز باز هم خبری درباره تصادف سرویس دانش‌آموزان و صدمه‌دیدن ۹ نفر ازجمله شش دانش‌آموز منتشر شد. ساعت ۶:۲۲ صبح روز دوشنبه، ۳۰ مهرماه، یک سواری پراید و وانت‌پیکان در خیابان مدرس شهر راین در محل ورودی شهر با وانت تویوتا برخورد کرد. در این تصادف ۹ نفر به صورت سطحی مصدوم شدند و به منظور ارزیابی و بررسی بیشتر، پنج دانش‌آموز به بیمارستان شهید باهنر شهر کرمان انتقال یافتند. این دانش‌آموزان دختر در بازه سنی ۱۲ تا ۱۶ سال هستند. همچنین کودکی حدوداً پنج‌ساله نیز همراه راننده پراید بوده است. نکته مهم در این تصادف، آسیب‌دیدن شش دانش‌آموز است. این دانش‌آموزان سوار پراید بودند که نشان از ناامنی شرایط این سرویس دارد.

دیروز باز هم خبری درباره تصادف سرویس دانش‌آموزان و صدمه‌دیدن ۹ نفر ازجمله شش دانش‌آموز منتشر شد. ساعت ۶:۲۲ صبح روز دوشنبه، ۳۰ مهرماه، یک سواری پراید و وانت‌پیکان در خیابان مدرس شهر راین در محل ورودی شهر با وانت تویوتا برخورد کرد. در این تصادف ۹ نفر به صورت سطحی مصدوم شدند و به منظور ارزیابی و بررسی بیشتر، پنج دانش‌آموز به بیمارستان شهید باهنر شهر کرمان انتقال یافتند. این دانش‌آموزان دختر در بازه سنی ۱۲ تا ۱۶ سال هستند. همچنین کودکی حدوداً پنج‌ساله نیز همراه راننده پراید بوده است. نکته مهم در این تصادف، آسیب‌دیدن شش دانش‌آموز است. این دانش‌آموزان سوار پراید بودند که نشان از ناامنی شرایط این سرویس دارد.

صنف

درخواست ۲۰ هزار نفری برای توقف اجرای حکم دوروزنامه‌نگار

پس از اعلام خبر ابلاغ اجرای حکم پنج سال حبس به الهه محمدی و نیلوفر حامدی، واکنش‌ها در این باره همچنان ادامه دارد. حقوق‌دانان، برخی از مسئولان دولتی، اس‌تادان روزنامه‌نگاری، خبرنگاران، هنرمندان و کاربران شبکه‌های اجتماعی در این چند روز خواستار عفو یا مختمومه‌شدن پرونده این دو خبرنگار شده‌اند.

به گزارش شبکه شرق، تاکنون بیش از ۲۰ هزار نفر از شهروندان، کارزار درخواست توقف اجرای حکم پنج‌ساله زندان الهه محمدی و نیلوفر حامدی را امضا کرده‌اند. ابتدا بیش از ۵۰۰ نفر از روزنامه‌نگاران، هنرمندان و فعالان اجتماعی در نامه‌ای به رئیس قوه قضائیه از حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی‌آزهای درخواست کردند از اختیارات خود استفاده کرده و اجرای حکم نیلوفر حامدی و الهه محمدی را متوقف کند.

درخواست هنرمندان وروزنامه‌نگاران

در متن این درخواست خطاب به جناب حجت‌الاسلام محسنی‌آزهای، ریاست محترم قوه قضائیه آمده است: «ما جمع‌ای از هنرمندان، روزنامه‌نگاران و فعالان اجتماعی درخواست توقف اجرای حکم پنج سال زندان الهه محمدی و نیلوفر حامدی را داریم. در فضای کنونی کشور که رئیس‌جمهور از وفاق ملی سخن می‌گوید، اجرای حکم زندان این دو خبرنگار اجتماعی در تناقض با این رویکرد و همچنین بخش‌نامه عفو ۱۴۰۱ است.»

هنرمندان و چهره‌های شناخته‌شده‌ای همچون شهاب حسینی، رضا کیانیان، عباس عیدی، سیروس علی‌نژاد، ترانه علیدوستی، ستاره اسکندری، ماشاءالله شمس‌الواعظین، مینو بدیعی، علیرضا رجایی، بدرالسادات

۵ استان

از ابتدای سال آبی جاری ۲۷ تیرمهرماه اس‌مال میزان بارش‌ها در مقایسه با دوره بلندمدت ۳۵٫۴ درصد کاهش یافته است و پنج استان در حسرت باران مانده‌اند. میزان بارش‌ها در استان کهگیلویه و بویراحمد و خوزستان صددرصد کاهش یافته و اس‌تان‌های لرستان و چهارمحال و بختیاری با ۹۹٫۹ درصد در رده دوم و سوم قرار دارند.

۷۳۴ میلیارد تبلیغات

اقتصاد: ۱۲٪ با بررسی برخی گزارش‌ها مشخص شده که شش‌تا هزینہ ۷۳۴ میلیارد تومانی برای تبلیغات صرف کرده است. طبق اطلاعات صورت مالی گروه شستا، شرکت‌های سرمایه‌گذاری سازمان تأمین اجتماعی از این رقم، حدود ۴۲۲ میلیارد تومان برای سال ۱۴۰۱ و ۳۱۲ میلیارد تومان نیز برای سال ۱۴۰۲ هزینه کرده‌اند.

روایت لبنان- ۴

روایت

بمب‌های شبگرد

حسین دهباشی

خبرنگار اعزامی شرق به بیروت

هوا ۲۶ درجه، شرجی، بادی ملایم، اما ناسالم. دود باروت و غبار انفجارها که از صبح شروع شده و در نیمه‌های شب به اوج می‌رسند، نفس را تنگ می‌کنند. هرچه به حومه جنوبی نزدیک‌تر باشی، بیشتر و بدتر.

و راستی کسی می‌داند که چرا اغلب بمباران‌ها در شب است؟ اف-۱۵های‌شان که دیده نمی‌شوند، لبنان هم امکانات دفاع هوایی ندارد، جای پدافند‌های حزب‌الله هم که همان روز اول -مثل بقیه ادوات‌شان- لو رفت و هنوز جایگزین نشده‌اند یا اگر شدند، محسوس نیستند؛ پس چه فضیلتی است در شب که شعله‌های آتش در زمینه ظلمات بی‌برقی نمایان‌تر است و کار آواربرداری و امدادرسانی صد هزار برابر سخت‌تر، بمباران می‌کنند؟

۲. راه را اشتباه رقتیم و مثل آن بازی قدیمی که می‌شد از کاهش یا شدت صدا، دوری و نزدیکی به سوژه را یافت، باید از میزان لرزیدن پرده گوش‌ها -و نه شانه‌های‌مان- فهمید که چقدر با ضاحیه و مرکز انفجارها یا از ارتفاعات بعدا و محل قرار اغلب خبرنگاران فاصله داریم. چرا؟ چون «جی‌بی‌اس»‌ها بلافاصله از کار می‌افتند و گوگل شما را در پایتخت اردن نشان می‌دهد و درحالی‌که کمتر از دو دقیقه با بیمارگاه فاصله داری، می‌گویی که فردا می‌رسی.

به‌ناچار و کورمال‌کورمال و اشتباهی می‌آیی پایین و می‌بینی در اردوگاه فلسطینی شاتپلا هستی و چاره‌ای نداری، جز آنکه بیینی یکی از اهداف، تنها ۲۰۰ متر با بیمارستان حضرت رسول بیروت فاصله داشت.

۳. عزیزان لبنانی از اساس در لیگ دیگری توپ می‌زنند. هنوز چادر سف‌ری بر ساحل نینداخته و غبار آوار خانه از سر و صورت نتکانده، چنان قلیانی چاق کرده و به افق فوت می‌کنند که می‌رس! آن یکی مفیدتر از خشاب مسلسل، پابند خط پیرهن و عطر اروپایی است!

حیرت‌انگیزتر از چهره آن بستنی‌فروش الحمرا نبود که به صدای بمباران محله‌ای دیگر- حتی پشتش را نگاه نکرد، حیرت‌انگیز آن هواپیما‌یی مسافری است که در میانه آتش و دودی که از فاصله نهایتا دو، سه کیلومتری‌اش با چراغ‌های روشن و جرخ‌های باز رد می‌شود، فرودگاه بین‌المللی رفیق حریری، بخشی از منطقه ضاحیه است.

۴. و بله، اگر مهدی جان این سطر‌ها را سانسور نکند، سرعت اینترنت بد نیست و اگر با کن‌دی فیلترنت وطنی مقایسه شود، حتی عالی است. شبکه‌های اجتماعی باز هستند و جز برخی از سایت‌های خاک‌برسری -که والله صرفا از باب اطلاع- برسی کردم- چیزی فیلتر نیست که فیلترشکنی باشد و فروخته شود. دسترسی به بانک‌های ایرانی نیز، محال است.

۵. سه نوع مجوز لازم است، از این‌جاها: «مخابرات الجیش اللبنانیة، مدیریة التوجیه/ العلاقات الإعلامیة فی حزب‌الله، السیدة رنا الساحلی/ وزارة الاعلام فی الجمهورية اللبنانیة، قسم الصحافیین العرب و الاجانب، السید محمد ملی المحترم» و با این مدارک: «صورة الصفحة الأولى من جواز السفر، رسالة الطلب من وسائل الإعلام التي أرسلت الشخص إلى البعثة، أصل بطاقة المراسل الدولي، صورة ختم الدخول إلى لبنان، تذكرة العودة، تاکید الإقامة».

همه اینها لازم‌اند، ولی کافی نیستند و مثل مملکتِ خودمان، بسته به ابر و باد و مه و خورشید و فلک است.